

Nestranost a konzistence odhadu

$\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ náh. výběr $\geq F(x, \Theta)$: $\Theta \in \mathbb{R}^m \subseteq \mathbb{R}^n$, konstrukce $T(\mathbf{X})$ ... odhad $\hat{\theta}(\Theta)$

$$\bar{X} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i, \quad S^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2$$

$\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ náh. výběr z rozdělení se stř. hodnotou μ .

V.1.6. $\bar{X}$ je nestraný odhad μ .

$$\text{D.: } E\bar{X} = E\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i\right) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n E X_i = \frac{1}{n} \cdot n \mu = \underline{\mu}$$

V.1.7. $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ je náh. výběr z rozdělení s rozptylem σ^2 .

Bal S^2 je nestraný odhad σ^2 .

$$\text{D.: Chceme } E S^2 = \sigma^2.$$

$$E S^2 = E \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n E (X_i - \mu + \underbrace{\mu - \bar{X}}_{})^2$$

$$= \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n E \left[(X_i - \mu)^2 + 2(X_i - \mu)(\mu - \bar{X}) + (\bar{X} - \mu)^2 \right]$$

$$= \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n \left(\underbrace{DX_i}_{} + D\bar{X} \right) + \frac{2}{n-1} E \sum_{i=1}^n (X_i - \mu) \left(\underbrace{\mu - \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n X_j}_{} \right)$$

$$= \frac{1}{n-1} \left(n\sigma^2 + \frac{\sigma^2}{n} \cdot n \right) - \frac{2}{n-1} E \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n (X_i - \mu) \frac{1}{n} (X_j - \mu)$$

$$D\bar{X} = D \left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i \right) = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n \underbrace{DX_i}_{\frac{\sigma^2}{n^2}} = \frac{\sigma^2}{n}$$

$$= \frac{1}{n-1} \left(n\sigma^2 + \sigma^2 \right) - \frac{2}{n-1} \cdot \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n E (X_i - \mu) (X_j - \mu)$$

$$= \frac{1}{n-1} \sigma^2 (n+1) - \frac{2}{(n-1)n} \sum_{i=1}^n E (X_i - \mu)^2$$

$$= \frac{1}{n-1} \sigma^2 (n+1) - \frac{2}{n-1} \sigma^2 = \frac{\sigma^2 n+1-2}{n-1} = \frac{\sigma^2}{n-1}$$

V.1.8. $T_n = T(X)$ je nestranný, nebo asymptoticky nestranný, odhad $f(\theta)$ a platí:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} DT_n = 0 \quad \text{ale } T_n \text{ je konzistentní odhad } f(\theta).$$

D.: Céležísev: $P(|T_n - ET_n| > \frac{\varepsilon}{2}) \leq \frac{h \cdot DT_n}{\varepsilon^2}$; As. nestr.: $\exists n_0: \forall n > n_0: |ET_n - f(\theta)| < \frac{\varepsilon}{2}$

Nechť $n > n_0$:

$$\begin{aligned} P(|T_n - f(\theta)| \geq \varepsilon) &= 1 - P(|T_n - f(\theta)| < \varepsilon) \\ &\stackrel{A}{=} 1 - P\left(|T_n + ET_n - f(\theta)| < \varepsilon\right) \leq 1 - P\left(|T_n - ET_n| < \frac{\varepsilon}{2} \wedge |ET_n - f(\theta)| < \frac{\varepsilon}{2}\right) \\ &= 1 - P\left(|T_n - ET_n| > \frac{\varepsilon}{2}\right) \stackrel{\text{c.n.}}{\leq} \frac{h \cdot DT_n}{\varepsilon^2} \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{\longrightarrow} 0 \end{aligned}$$

Dæs 1. 9. $\bar{X}_n$ je konzistent' odhad pr.

Dæs 1. 6. $\bar{X}_n$ je nestrany' odhad μ

$$D\bar{X}_n = D\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i\right) = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n D X_i = \frac{1}{n^2} \cdot n \sigma^2 = \frac{\sigma^2}{n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$$

Dæs 1. 10. S^2 je konzistent' odhad σ^2 .

Dæs 1. 7. S^2 je nestrany' odhad σ^2

$D S^2 = \dots$ viz skripta $\rightarrow 0$ pro $n \rightarrow \infty$.

$$NVO \quad \cdots \quad T^* \quad ET^* = f(\theta)$$

$$DT^* \subseteq DT \text{ pro } \bar{v}. \bar{T}: ET = f(\theta)$$

Př. $X = (X_1, \dots, X_n)$ náh. výběr z rozdělení se stř. h. μ .

Uvaž. vs. lineární statistiky $T = \sum_{i=1}^n c_i X_i$. Jak volit $c_1, \dots, c_n$, aby

T byl NNO par. μ ?

Res.

$$ET = \mu \Rightarrow E T = E \sum_{i=1}^n c_i X_i = \sum_{i=1}^n c_i E X_i = \mu$$

$$\sum_{i=1}^n c_i = \mu$$

$$\sum_{i=1}^n c_i = 1$$

$$DT \xrightarrow{?} \min_{c_1, \dots, c_n}$$

$$DT = D\left(\sum_{i=1}^n c_i X_i\right) = \sum_{i=1}^n c_i^2 D X_i = \sigma^2 \cdot \sum_{i=1}^n c_i^2 \xrightarrow{\text{minimizovat za podmínky}}$$

$$L(c_1, \dots, c_n, \mu) = \sum_{i=1}^n c_i^2 - \lambda \left(\sum_{i=1}^n c_i - 1 \right)$$

$$\bar{X} \text{ je NNO } \mu$$

$$\frac{\partial L}{\partial c_j} = 2c_j - \lambda = 0 \Rightarrow c_j = \frac{\lambda}{2}, \quad c_j = C$$

$$\frac{\partial L}{\partial \lambda} = -\sum_{i=1}^n c_i + 1 = 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^n c_i = 1 \quad \begin{cases} \sum_{i=1}^n c_i = 1 \\ c_i = \frac{\lambda}{2} \end{cases} \Rightarrow \lambda = 2 \quad \boxed{\sum_{i=1}^n c_i = 1 \Rightarrow c_i = \frac{1}{n}}$$

Sřední kvadratická chyba

Def. $\mathbf{X} = (X_1, \dots, X_n)$ je náh. výběr z rozdělení $s F(x, \theta)$; $\theta \in \Theta \subseteq \mathbb{R}$

$T_n = T(\mathbf{X})$ statistika .. odhad θ .

Sřední kvadratická chyba

$$MSE(T_n) = E(T_n - \theta)^2.$$

Pozn.

$$\begin{aligned} E(T_n - \theta)^2 &= E\left(\overline{T_n} - \overline{ET_n} + \overline{ET_n} - \theta\right)^2 = \\ &= E\left[\overline{T_n} - \overline{ET_n}\right]^2 + 2\left(\overline{T_n} - \overline{ET_n}\right)\left(\overline{ET_n} - \theta\right) + \left(\overline{ET_n} - \theta\right)^2 \\ &= E\left(\overline{T_n} - \overline{ET_n}\right)^2 + \underbrace{\left(\overline{ET_n} - \theta\right)^2}_{DT_n \text{ bias}^2} \end{aligned}$$